

5 listopada 1931 r.

B411/302

URZĄD PATENTOWY



RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ OPIS PATENTOWY

Nr 14411.

Kl. 15 i 3.

Karol Henryk Droste
(Warszawa, Polska).

Aparat buchalteryjny do księgowania.

Patent zależny od patentu Nr 3539.

Zgłoszono 27 listopada 1926 r.

Udzielono 4 września 1931 r.

Aparat przeznaczony jest do skutecznego zapisów buchalteryjnych zapomocą kalki równocześnie na koncie szczegółowym, arkuszu dziennika i koncie zbiorowym, dzięki czemu osiąga się bardzo znaczną oszczędność czasu i pracy w stosunku do dotychczas używanych starych metod, opartych na przenoszeniu zapisów z ksiąg do ksiąg, czyli powtarzaniu każdej pozycji kilka razy.

Aparat, przedstawiony na fig. 1, składa się z płyty aluminiowej *a*, służącej za podkładkę do pisanie i przyśrubowanej w celu uniknięcia wyginania do drewnianej deseczki *b*, z dwóch łożysk *c*, w których, jak to uwidoczniło na fig. 5, osadzony

jest wałek *d* ze sprężynkami *e*; aparat posiada zaopatrzone od spodu w paseczki gumowe dwie listwy naciskowe *f*, *g* z przyśrubowanymi do nich rączkami *h*, *i*, służącymi do podnoszenia tych listw. Na płycie *a* mieści się oparcie posuwne *j* oraz prowadnica *k* suwaka *n*, zaopatrzona we wgłębienia *l*, w które zapada kulka *m*, mieszcząca się wraz z naciskającą ją sprężyną w odpowiednim wydrążeniu suwaka, którego przekrój podłużny przedstawiony jest na fig. 11; suwak jest zaopatrzony w uchwyt *o*. Odmienna forma wykonania suwaka jest przedstawiona na fig. 12 i 13; suwak ten jest zaopatrzony w suwaczek poprzeczny *p*, na którym mieści się uchwyt

r. Druga odmienna forma wykonania suwaka jest przedstawiona na fig. 14 i 15; suwak ten jest zaopatrzony w widełki o posuwym uchwycie s.

Fig. 3 i 6 przedstawiają widok z boku dolnej części łożyska oraz widok z góry tejże części; fig. 4 i 7 przedstawiają widoki z boku i z góry pokrywki łożyska; fig. 8 i 9 przedstawiają przekroje sprężynek, założonych na wałek łożyska; fig. 10 przedstawia przekroje listew naciskowych, uwiidoczniające zagłębienia *t* dla osadzenia końców sprężynek *u*, przedstawionych na fig. 8 i 9; fig. 16 i 17, przedstawiają widok z góry i przekrój poprzeczny dolnej części oparcia z wycięciami *v* do posuwania poprzecznego; fig. 18 i 19 przedstawiają widok z góry i przekrój poprzeczny górnej części oparcia z wycięciami *w* do posuwania podłużnego i występem *x*; fig. 20 przedstawia przekrój pionowy śrubki dociskowej do unieruchomiania oparcia.

Części aparatu są wykonane z odpowiednich materiałów, np. wałki i kulki ze stali, śrubki — z mosiądzu, oparcie — z blachy aluminiowej, pozostałe zaś części składowe — ze stopu aluminium i brązu.

Aparat według wynalazku umożliwia szybkie otrzymanie bilansu poszczególnych pozycji za pewien okres czasu, ponieważ daje codzień przy znikomym nakładzie pracy bilans. Przy stosowaniu tego aparatu unika się błędów, i w następstwie tego porównywanie zapisów staje się zbyteczne.

Sposób korzystania z aparatu według wynalazku jest bardzo prosty. Polega on na wykonaniu trzech czynności. Pierwsza czynność wymaga założenia arkusza dziennika wraz z dwoma arkuszami kalki, z których jeden wierzchni, zwrócony stroną matową do dziennika, drugi natomiast spodni, zwrócony stroną matową do płyty. Czynność tę uskutecznia się przez podniesienie obu listw naciskowych *f*, *g* zapomocą rączki *h*; następnie podsuwa się do oparcia arkusz dziennika wraz z kalkami i puszcza

rączkę, wówczas listwy pod działaniem sprężynek opadają i przytrzymują arkusz dziennika i kalki. Druga czynność polega na obsadzeniu na czopkach arkusza konta zbiorowego i podsunięciu tego ostatniego przy pomocy suwaka pod właściwy przeznaczony do zapisu wiersz. Trzecia czynność polega na ustawieniu konta szczegółowego. W tym celu naciska się rączkę *i*, zapomocą której podnosi się tylko jedną listwę *g*, podsuwa pod nią konto szczegółowe, nakładając wiersz na wiersz, wreszcie opuszcza się listwę, która przytrzymuje to konto. Wówczas na wierzchu jest ułożone konto szczegółowe, pod nim znajduje się kalka, następnie leży arkusz dziennika, kalka i wreszcie konto zbiorowe. Na tak ułożonym zespole arkuszy wykonywa się zapis.

Arkusz dziennika wymienia się raz na 31 zapisów, tyle bowiem wierszy posiada dziennik. Konto zbiorowe zmienia się co pewien czas w zależności od tego, jak jest ułożony materiał źródłowy. Zmienia się tylko często konto szczegółowe.

Zastrzeżenia patentowe.

1. Aparat buchalteryjny do księgowania pozycji jednocześnie na kilku arkuszach zapomocą kalki, zaopatrzony w suwak do przestawiania wierzchniego arkusza i zacisk do spodnich arkuszy, składający się z dwóch odpowiedniej długości listw, umieszczonych jedna przy drugiej wzdłuż brzegu podstawowej płyty i odchylanych odręcznie na dwóch przytwierdzonych do tejże płyty łożyskach, w celu utworzenia szczelin do zakładania arkuszy, które są przyciskane następnie wskazanymi listwami do podstawowej płyty zapomocą sprężyn, znamienny tem, że listwy (*g*, *f*) posiadają zagięte końce, z których każda para jest osadzona na wspólnym wałku (*d*), umieszczonym w łożysku (*c*), przyczem na każdy koniec działa spiralna sprężynka

(*u*), umieszczona wewnątrz tego łożyska i służąca do opuszczania odnośnej listwy i przyciskania jej do podstawowej płyty.

2. Aparat według zastrz. 1, znamien-ny tem, że sprężynki spiralne (*u*), opuszczające i przyciskające listwy (*g*, *f*), są umieszczone po jednej na każdym końcu wałków (*d*) w odpowiednich wydrążeniach boków łożysk (*c*), przyczem jeden koniec każdej spiralnej sprężynki jest umocowany w łożysku (*c*), drugi zaś — w zagiętym końcu listwy (*g*, *f*).

3. Aparat według zastrz. 1, znamien-ny tem, że na bocznej krawędzi każdego łożyska jest wykonany występ (*z*), o który zatrzymuje się zagięty koniec każdej listwy (*g*, *f*) przy podniesieniu tych listw do określonej wysokości.

4. Aparat według zastrz. 1, znamien-ny tem, że rączka (*i*), przymocowana do dłuższej listwy (*g*), przylega do krótszej listwy (*f*), wobec czego zapomocą rączki (*h*) krótszej listwy (*f*) mogą być podniesione jednocześnie obie listwy.

5. Aparat według zastrz. 1 — 4, znamien-ny tem, że suwak do przestawiania wierzchniego arkusza jest zaopatrzony w uchwyt (*u*) z wydrążonym kanałem dla sprężynki i kulki (*m*) i z widełkowatym

końcem (*o*), zaopatrzonym w czopki (*q*) dla dziurek arkuszy kont zbiorowych i ścianki stykowe (*s*) dla brzegów tychże arkuszy.

6. Aparat według zastrz. 5, znamien-ny tem, że suwak do przestawiania wierzchniego arkusza jest zaopatrzony w suwaczek poprzeczny (*p*) ze śrubką zaciskową (*z*).

7. Aparat według zastrz. 5, znamien-ny tem, że uchwyt z rozwidlonym końcem jest przestawiany w oprawce (*u*), w której jest wydrążony kanał dla sprężynki i kulki (*m*).

8. Aparat według zastrz. 1, 5 — 7, znamien-ny tem, że w płycie podstawowej (*a*) jest wykonany rowek prowadny (*k*) z wydrążonemi na jego spodzie wgłębieniami (*l*) dla kulki (*m*) suwaka.

9. Aparat według zastrz. 1 — 4, znamien-ny tem, że przy listwach (*g*, *f*) jest przymocowane do płyty podstawowej (*a*) oparcie (*f*) do spodnich arkuszy, składające się z dwóch części, z których jedna może być przesuwana w kierunku poprzecznym, druga zaś — w kierunku podłużnym.

Karol Henryk Droste.
Zastępca: Inż. W. Suchowiak,
rzecznik patentowy.

